

Na osnovu člana 3. stav 1. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 i 50/24), člana 9. stav 3. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, br. 66/12, 54/17, 60/17, 30/18 i 83/22), člana 9. stav 3. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Republike Srpske (Službeni glasnik RS“, br. 9/14, 39/16 , 71/17, 67/18 i 6/19), Protokola o zajedničkoj realizaciji aktivnosti vezanih za unapređenje procesa harmonizacije sudske prakse i transparentnosti rada najviših pravosudnih institucija u Bosni i Hercegovini br. 07-13-3-3222-4/2023 od 12.12.2023. godine, preporuka Evropske unije Bosni i Hercegovini iz Izvještaja o Bosni i Hercegovini za 2024. godinu od 8.11.2024. godine broj SWD(2024) 691 i Mišljenjem Venecijanske komisije o pravnoj sigurnosti i nezavisnosti pravosuđa u Bosni i Hercegovini broj 648/2011 od 18.06.2012. godine, Sud Bosne i Hercegovine, Vrhovni sud Republike Srpske, Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine i Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u koordinaciji Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, dana 15.7.2025. godine donijeli su

P R A V I L A
Panela za
ujednačavanje sudske prakse

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.
(Ciljevi Panela)

Panel za ujednačavanje sudske prakse (dalje: Panel) djeluje s ciljem održavanja kontinuiranog dijaloga između sudova najviše instance u Bosni i Hercegovini i predstavlja platformu za ujednačavanje sudske prakse, kao i za diskusiju o drugim zajedničkim pitanjima sa kojima se susreću.

Član 2.
(Predmet Pravila Panela)

Pravilima Panela (dalje: Pravila) se uređuje uloga, sastav, način rada i druga pitanja koja su bitna za ostvarenje ciljeva Panela.

Član 3.
(Uloga Panela)

- (1) Kada postoji usaglašenost zakonskih odredbi, a različito tumačenje istih, Panel će vršiti usaglašavanje stavova i donositi pravna shvatanja.
- (2) Kada ne postoji usaglašenost zakonskih rješenja, koja stvara nejednakost građana pred zakonom, Panel će po potrebiinicirati zakonske izmjene.
- (3) Na Panelu se mogu razmjenjivati iskustva i mišljenja u tumačenju i primjeni zakona i u drugim situacijama, te predlagati odgovarajuća rješenja nadležnim institucijama.

Član 4.
(Koordinacija Panela)

Panelom koordinira Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: VSTV BiH).

II SASTAV PANELA

Član 5.
(Sastav Panela)

(1) Članovi Panela su Sud Bosne i Hercegovine - Apelaciono odjeljenje, Vrhovni sud Republike Srpske, Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine i Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sudovi).

(2) Panel se formira iz oblasti krivičnog, građanskog i upravnog prava.

Član 6.
(Učesnici sastanka Panela)

(1) Predsjednik sudskog odjeljenja u konsultaciji sa predsjednikom suda određuje učesnike za svaki sastanak Panela.

(2) Svaki sud će odrediti najmanje jednog, a najviše tri učesnika za sastanak Panela.

(3) Radi kontinuiteta i kvaliteta raspravljanja, Sudovi će nastojati obezbjediti da na sastancima Panela sa istom temom budu prisutni uvijek isti učesnici Panela.

(4) Predsjednik sudskog odjeljenja će VSTV-u BiH – Odjelu za sudsku dokumentaciju i edukaciju dostaviti imena učesnika sastanka Panela.

III SASTANCI PANELA

Član 7.
(Održavanje sastanaka Panela)

(1) Sastanci Panela se održavaju u sjedištu Sudova po principu rotacije, a troškove neophodne za održavanje sastanka snosi svaki Sud za svoje učesnike.

(2) Izuzetno, sastanci Panela mogu se održati i izvan sjedišta Sudova ako postoji saglasnost.

(3) Sastanci se održavaju četiri puta godišnje prema kalendaru sastanaka Panela (u daljem tekstu: kalendar sastanaka), iz svake oblasti najmanje jednom, a po potrebi i češće.

(4) Sud u kojem se održava sastanak (Sud – domaćin) dužan je obezbjediti tehničke uslove za održavanje sastanka, uključujući tonsko snimanje, kao i stručnu podršku koja će biti zadužena za izradu zapisnika sa sastanka.

Član 8.
(Pripremni sastanak)

- (1) Pripremni sastanak organizuje se u sjedištu VSTV-a BiH početkom godine kada se usvaja kalendar sastanaka i mjesto održavanja, te preciziraju teme za raspravljanje i raspored njihovog razmatranja po sastancima.
- (2) Pripremnim sastankom predsjedava predsjednik VSTV-a BiH ili član VSTV-a BiH po ovlaštenju predsjednika.
- (3) Radi blagovremenog upoznavanja sa svim predloženim temama, Sudovi dostavljaju VSTV-u BiH – Odjelu za sudsku dokumentaciju i edukaciju obrazložene prijedloge tema za raspravljanje na Panelima najkasnije 10 (deset) dana prije održavanja pripremnog sastanka.
- (4) Za identifikaciju tema za raspravljanje na Panelima Sudovi koriste različite izvore informacija, uključujući seminare i stručne skupove, Portal sudske prakse, izvještaje o unesenim sentencama i informacije VSTV-a BiH.

Član 9.
(Teme za Panel)

- (1) Na sastancima Panela prioritetno se razmatraju teme definisane na pripremnom sastanku.
- (2) Izuzetno, ukoliko se između sastanaka predviđenih kalendarom sastanaka pojave teme koje se trebaju hitno raspraviti, VSTV BiH i Sudovi mogu iste inicirati kao dodatne za naredni sastanak predviđen kalendarom sastanaka ili inicirati vanredni sastanak Panela.
- (3) Prilikom sačinjavanja rasporeda tema za raspravljanje po sastancima obezbjeđuje se da se na jednom sastanku razmatraju maksimalno četiri teme radi kvalitetnije diskusije i realizacije usvojenih zaključaka.

Član 10.
(Saradnja u organizaciji sastanka Panela)

- (1) VSTV BiH sačinjava prijedlog dnevnog reda sastanka Panela koji sadrži teme precizirane na pripremnom sastanku i dostavlja Sudu - domaćinu za eventualne korekcije dnevnog reda, koje se vrše u roku od 5 (pet) dana.
- (2) VSTV BiH i Sud - domaćin vrše dodatne konsultacije u pogledu organizacije sastanka i drugih pitanja u skladu sa propisanim rokovima.

Član 11.
(Dnevni red i pozivanje)

- (1) Prijedlog dnevnog reda, usaglašen između VSTV-a BiH i Suda - domaćina dostavlja se ostalim Sudovima na odobrenje uz poziv da svaki Sud dostavi imena učesnika Panela i izvjestilaca referata, odnosno koreferata VSTV-u BiH najmanje 30 dana prije održavanja sastanka.
- (2) Ukoliko Sudovi ne dostave komentare na dnevni red u roku od 5 dana od dostave prijedloga dnevnog reda, isti se smatra konačnim.

(3) Predsjednik VSTV-a BiH upućuje poziv za sastanak učesnicima Panela uz dnevni red najmanje 25 dana prije održavanja sastanka.

(4) Dodatne konsultacije o dnevnom redu i ostalim pitanjima vrše se elektronskim putem.

Član 12.
(Izrada i dostava referata)

(1) Predsjednik odjeljenja Suda čija je tema usvojena za raspravljanje, dostavlja referat sudije izvjestioca VSTV-u BiH – Odjelu za sudsku dokumentaciju i edukaciju najmanje 20 dana prije održavanja sastanka Panela.

(2) Referat sadrži analizu i obrazloženje spornog pitanja sa primjerima sudske prakse i prijedlogom zaključka.

(3) Po primitku referata, VSTV BiH isti dostavlja svim učesnicima sastanka Panela elektronskim putem radi pripreme za diskusiju.

(4) Ostali učesnici sastanka Panela svoj stav o temi mogu dati u formi pisanog mišljenja (koreferat) u roku od 10 dana od prijema referata.

(5) Koreferati će se odmah po primitku dostaviti ostalim učesnicima Panela.

(6) Ako referat ne bude dostavljen u predviđenom roku, učesnici Panela će na sastanku odlučiti da li će se to pitanje razmatrati ili će se razmatranje odgoditi.

IV NAČIN RADA PANELA

Član 13.
(Predsjedavanje Panelom)

Sastankom Panela predsjedava učesnik Panela ispred Suda - domaćina, i to u pravilu sudija koji nema izlaganje referata, odnosno koreferata na sastanku.

Član 14.
(Otvaranje i prepostavke za rad Panela)

(1) Predsjedavajući otvara sastanak i provjerava prisustvo pozvanih učesnika, te u slučaju da je svaki Sud zastupljen sa najmanje jednim predstavnikom konstatuje da su ispunjene prepostavke za održavanje sastanka Panela.

(2) Predsjedavajući izlaže dnevni red, te po potrebi vrši njegove izmjene i dopune na prijedlog i uz saglasnost učesnika sastanka Panela.

Član 15.
(Tok sastanka)

(1) Izlaganje referata, koreferata, diskusija i usvajanje zaključaka odvija se prema usvojenom dnevnom redu.

(2) Nakon izlaganja referata od strane izvjestioca o svakoj tački dnevnog reda, predsjedavajući otvara raspravu, te daje riječ diskutantima uvažavajući redoslijed javljanja.

(3) Predsjedavajući vodi računa da predstavnici svih Sudova učestvuju u diskusiji, te obezbjeđuje da se na sastanku primarno iznose stavovi Panel sudova, prethodno utvrđeni na sjednicama odjeljenja.

(4) Prilikom rukovođenja sastankom i moderiranja diskusija, predsjedavajući potiče ujednačavanje stavova i donošenje usaglašenih zaključaka.

(5) Po okončanju diskusije po svakoj tački dnevnog reda, predsjedavajući zaključuje raspravu i na zapisnik precizno formuliše zaključke.

Član 16.
(Način odlučivanja)

(1) Učesnici sastanka Panela se o zaključcima izjašnjavaju po principu jedan Sud, jedan glas.

(2) Zaključci se donose konsenzusom svih Sudova.

(3) Ako se ne može postići konsenzus o određenom pitanju, Sud koji je ostao u manjini ili nema stav o određenom pitanju provodi dodatne konsultacije na sjednici odjeljenja u roku od 15 dana od dana prijema konačne verzije zapisnika i o odluci odjeljenja obavještava VSTV BiH i ostale učesnike Panela.

(4) Informacija iz prethodnog stava čini sastavni dio konačnog zapisnika.

(5) Ako je pri glasanju konstatovan jednak broj glasova za i protiv predloženog zaključka, tema se može predložiti za naredni sastanak Panela.

Član 17.
(Zaključci i verifikacija)

(1) Panel donosi zaključke u formi usaglašenog pravnog shvatanja, u formi inicijative nadležnim organima za donošenje ili izmjene zakona i drugih propisa, odnosno u formi mišljenja o drugim pravnim pitanjima.

(2) Verifikacija zaključaka se vrši prilikom verifikacije konačne verzije zapisnika sa sastanka Panela u skladu sa članom 24. Pravila.

Član 18.
(Pravna priroda usaglašenog pravnog shvatanja)

Usaglašeno pravno shvatanje Panela verifikacijom na odjeljenjima postaje pravno shvatanje Sudova, a ima upućujući karakter za nižestepene sudove.

Član 19.
(Izrada i verifikacija obrazloženja)

- (1) Obrazloženje zaključaka sa razlozima za njihovo donošenje u pravilu priprema izvjestilac teme.
- (2) Rok za izradu obrazloženja je trideset (30) dana od dana verifikacije zaključka.
- (3) Obrazloženje zaključaka će se dostaviti Sudovima, koji će izvršiti njihovu verifikaciju u roku od 15 dana od dostave obrazloženja, a najkasnije do narednog sastanka predviđenog kalendarom sastanaka.

Član 20.
(Dostavljanje i objavljivanje zaključaka)

- 1) Sudovi će pravna shvatanja Panela sa obrazloženjem dostaviti nižestepenim sudovima iz svoje jurisdikcije.
- 2) Zaključke i obrazloženja VSTV BiH objavljuje za javnost i promoviše putem web stranice <https://csd.pravosudje.ba/vstvfo/B/142>, te na drugi pogodan način.
- 3) Inicijative za donošenje ili izmjene zakona i drugih propisa VSTV BiH dostavlja nadležnim organima u roku od 7 dana od verifikacije obrazloženja inicijative, te prati njihovu realizaciju i obaveštava Sudove.

Član 21.
(Izmjena pravnog shvatanja Panela)

- (1) Ako odjeljenje Suda uslijed promijenjenih okolnosti utvrdi potrebu za izmjenom pravnog shvatanja Panela, iniciraće održavanje sastanka Panela.
- (2) Ako Panel ne postigne saglasnost za izmjenu pravnog shvatanja, zaključuje se da ne postoji usaglašeno pravno shvatanje Sudova o tom pitanju i postupa u skladu sa odredbom člana 20. stav 1. i 2. Pravila.

V TONSKI ZAPISI I ZAPISNICI

Član 22.
(Tonsko snimanje)

Tok pripremnog sastanka i sastanaka Panela snima se uređajem za tonsko snimanje, a tonski zapis dostavlja se VSTV-u BiH uz prvu verziju zapisnika.

Član 23.
(Izrada zapisnika sa pripremnog sastanka Panela)

- (1) Zapisnik na pripremnim sastancima vodi uposlenik VSTV-a BiH, a njegov obavezni dio predstavlja Kalendar sastanaka za tekuću godinu, sa informacijama o predsjedavanju sastanicima i temama koje će se raspravljati.
- (2) Nacrt zapisnika iz stava 1. ovog člana VSTV BiH dostavlja Sudovima na komentare u roku od 10 dana od dana održavanja pripremnog sastanka.

(3) Ukoliko u roku od 5 dana od dana dostavljanja nacrt zapisnika Sudovi ne dostave prijedloge za izmjene ili dopune zapisnika, isti se smatra konačnim.

(4) Konačnu verziju zapisnika VSTV BiH dostavlja elektronskim putem svim učesnicima sastanka, predsjednicima odjeljenja i predsjednicima Panel sudova.

Član 24.

(Izrada zapisnika sa sastanaka Panela)

(1) Zapisnik sa sastanka Panela sačinjava Sud - domaćin u roku od 30 dana od dana održavanja sastanka i dostavlja ga VSTV-u BiH – Odjelu za sudsku dokumentaciju i edukaciju radi distribucije učesnicima sastanka Panela na komentare.

(2) Zapisnik sadrži datum i mjesto održavanja sastanka, pravnu oblast i naziv teme koja se raspravlja, imena učesnika sastanka, dnevni red, sažetak diskusija, rezultate glasanja kao i zaključke koje je Panel usvojio.

(3) Ukoliko u roku od 5 dana od dostave nacrt zapisnika učesnici sastanka Panela ne dostave komentare na zapisnik, isti se smatra konačnim.

(4) Nakon eventualnih korekcija zapisnika koje vrši Sud - domaćin, VSTV BiH – Odjel za sudsku dokumentaciju i edukaciju konačnu verziju zapisnika dostavlja elektronskim putem svim učesnicima sastanka, predsjednicima odjeljenja i predsjednicima Panel sudova.

(5) Original konačne verzije zapisnika zvanično se usvaja i potpisuje na narednom sastanku Panela iz iste oblasti, a ukoliko na istom nije prisutan predsjedavajući sa prethodnog sastanka, zapisnik se na potpisivanje može dostaviti putem pošte ili na drugi pogodan način.

(6) Izuzetno, konačna verzija zapisnika se potpisuje i ranije kad je to u interesu realizacije zakonodavnih inicijativa ili drugih zaključaka koji su hitne prirode.

Član 25.

(Podrška procesu ujednačavanja sudske prakse)

Prilikom pripreme referata i koreferata, pravnih istraživanja i istraživanja relevantne sudske prakse, te izrade zapisnika sa sastanaka Panela koristiće se resursi Sudova i VSTV-a BiH.

Član 26.

(Arhiva rada Panela)

1) Tonski zapisi i potpisani zapisnici sa materijalima koji su razmatrani na pripremnim sastancima i sastanicama Panela se trajno čuvaju u VSTV-u BiH – Odjelu za sudsku dokumentaciju i edukaciju.

2) VSTV BiH – Odjel za sudsku dokumentaciju i edukaciju redovno ažurira tabelu sa pregledom rada Panela po oblastima, uključujući i informacije o dnevnom redu, učesnicima, raspravljenim temama, usvojenim zaključcima, usaglašenim pravnim shvatanjima i obrazloženjima.

3) Dokumenti i materijali iz stava 1. i 2. ovog člana su dostupni svim članovima Panela na zahtjev.

4) Sudovi će VSTV-u BiH – Odjelu za sudske dokumentacije i edukaciju dostaviti sudske odluke kojima se potkrepljuje pravno shvatanje Panela radi objavljivanja u centralnoj Bazi sudskeih odluka Bosne i Hercegovine.

VI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 27. (Stupanje na snagu)

(1) Pravila stupaju na snagu narednog dana od dana potpisivanja od strane predsjednika svih Panel Sudova i predsjednika VSTV-a BiH.

(2) Stupanjem na snagu ovih Pravila prestaju da važe Pravila o radu Panela za ujednačavanje sudske prakse broj 07-50-314-4/2014 od 10.4.2014. godine.

Član 28. (Objavljivanje Pravila)

Pravila se objavljaju na službenoj web stranici VSTV-a BiH.

Damjan Kaurinović,
predsjednik Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Minka Kreho,
v.d. predsjednika Suda Bosne i Hercegovine

Vesna Čosović Stanković,
predsjednica Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine

Daniela Milovanović,
predsjednica Vrhovnog suda Republike Srpske

Sanin Bogunić,
predsjednik Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine

Broj: 07-13-3-2073-2/2025
Datum 15.7.2025. godine

